

Λάρισα, 10 Οκτωβρίου 2017

**Ομιλία Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης Δημήτρη Παπαδημητρίου στο
Περιφερειακό Αναπτυξιακό Συνέδριο της Θεσσαλίας**

Κύριε Περιφερειάρχη, Δήμαρχοι, Κυρίες και Κύριοι,

Είμαστε σήμερα εδώ για το τέταρτο Συνέδριο ιδιαίτερα για την Ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας που γίνεται στα πλαίσια εκπόνησης και εξειδίκευσης της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2021 για την οικονομία και τη χώρα συνολικά.

Κατ' αρχάς δύο λόγια για το στίγμα και τον παλμό της οικονομίας, η οποία σταθερά εξελίσσεται, χωρίς αυτό να γίνεται πάντα αντιληπτό.

Πιστεύω πως θα έπρεπε να είναι πλέον φανερό σήμερα σε όλους ότι η οικονομία βρίσκεται εκτός κινδύνου και έχει εισέλθει σε τροχιά ανάκαμψης.

Και αυτό δεν αφορά μόνον τον τουρισμό, τη βιομηχανία, τις εξαγωγές ή τις ξένες άμεσες επενδύσεις.

Περιλαμβάνει επίσης κλάδους που μέχρι πρότινος υποφέρανε εξαιτίας της δημοσιονομικής και εισοδηματικής λιτότητας, όπως είναι οι κατασκευές, το εμπόριο ή άλλες υπηρεσίες. Κυρίως, όμως, αφορά την δημιουργία 260.000 καθαρών θέσεων απασχόλησης στο διάστημα αυτής της διακυβέρνησης και τη μείωση της ανεργίας σχεδόν κατά 5.5 ποσοστιαίες μονάδες.

Όπως έδειξαν τα στοιχεία του α' εξαμήνου, η οικονομία βρίσκεται σε διαδικασία επιτάχυνσης, με συνέπεια το 2017 ο στόχος ανάπτυξης του 1,8% να είναι εφικτός.

Συγχρόνως, όμως, και αυτό είναι εξίσου σημαντικό, πιο πρόσφατα στοιχεία για την βιομηχανική παραγωγή, τον Δείκτη Υπεύθυνων Προμηθειών (PMI) της μεταποίησης, για τη ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, το λιανικό εμπόριο, τις ξένες άμεσες επενδύσεις, τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (με τις βιομηχανικές εξαγωγές να κυριαρχούν), τις τουριστικές εισροές και την μείωση της ανεργίας μαρτυρούν την ενίσχυση και τη διάχυση της οικονομικής επέκτασης.

Τα ιδιωτικά χρέη μειώνονται σταδιακά, οι ιδιωτικές καταθέσεις αυξάνονται, η ρευστότητα βελτιώνεται, το κόστος δανεισμού του ιδιωτικού τομέα μειώνεται αργά αλλά σταθερά και οι εκδόσεις εταιρικών ομολόγων υπερβαίνουν στο α' 7μηνο 2017 τα 600 εκατ. με πρόβλεψη έτους πάνω από 1 δις.

Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω ευνοϊκών εξελίξεων ο δείκτης Οικονομικού κλίματος τον Σεπτέμβριο του 2017 αυξήθηκε στις 100,6 μονάδες από 91,8 μονάδες τον Σεπτέμβριο 2016,

ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης βελτιώθηκε 23% αντίστοιχα, με όλους τους δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών να βελτιώνονται θεαματικά για πρώτη φορά μετά το 2008.

Τέλος, παρά τα υπαρκτά προβλήματα, βελτίωση σημειώνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και την αγορά εργασίας όπως παραδέχονται αντίστοιχα οι τελευταίες εκθέσεις της ΓΣΕΒΕΕ και της ΓΣΕΕ, ενώ σημαντικά ενισχυμένη είναι η διάθεση για Συγχωνεύσεις και Εξαγορές στην Ελλάδα, σύμφωνα με την Ernst & Young.

Εδώ, λοιπόν, δεν έχουμε να κάνουμε με «μικτές τάσεις στην οικονομία» - όπως εκτιμά στο τελευταίο δελτίο της η ΕΣΕΕ - αλλά με μία γενικευμένη πρόοδο η οποία βεβαίως δεν συντελέστηκε μόνη της.

Είναι προϊόν τόσο των προσπαθειών των επιχειρήσεων να αξιοποιήσουν το νέο παραγωγικό περιβάλλον, όσο και της κυβερνητικής πολιτικής για ρεαλιστικές και ισορροπημένες μεταρρυθμίσεις που να το καθιστούν περισσότερο ανταγωνιστικό.

Γιατί αντίθετα απ' ό τι προβλήθηκε πρόσφατα ως «κατάρρευση της ανταγωνιστικότητας» στην Ελλάδα με αφορμή την έκθεση του WorldEconomicForum, έχουμε εμφανή βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας με τον ΟΟΣΑ και την ΕΕ να αναγορεύουν την Ελλάδα σε πρωταθλήτρια προσαρμογής και μεταρρυθμίσεων διεθνώς.

Εξ ου και η ανάκτηση της εμπιστοσύνης των θεσμών, των αγορών και των επενδυτών έναντι της χώρας, η αύξηση εξαγωγών και επενδύσεων και η εκτίναξη των κερδών των εισηγμένων επιχειρήσεων κατά 25,5% το α' εξάμηνο 2017 !

Οι πρόσφατες δηλώσεις μερικών από τους σκληρότερους εκπροσώπους των Θεσμών όπως ο Ντάισεμπλουμ και ο Σόιμπλε για το ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται στον σωστό δρόμο, έχει ανακτήσει την εμπιστοσύνη, θα κλείσει την 3^η αξιολόγηση και θα ολοκληρώσει έγκαιρα το Πρόγραμμα τον Αύγουστο του 2018, είναι χαρακτηριστικές της μεγάλης αλλαγής που έχει συντελεστεί στην ελληνική οικονομία. Στην ίδια κατεύθυνση κινούνται εκθέσεις μεγάλων διεθνών χρηματοπιστωτικών φορέων όπως οι GoldmanSachs και BlackRock που συνιστούν επενδύσεις στην Ελλάδα.

Στο α' επτάμηνο εφέτος οι Ξένες Άμεσες Επενδύσεις αυξήθηκαν 161% σε σχέση με πέρσι κι αυτό αποτελεί μία επιβεβαίωση της νέας **Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής** (ΕΑΣ) που ακολουθεί η κυβέρνηση με πυξίδα ένα νέο παραγωγικό πρότυπο.

Το νέο παραγωγικό υπόδειγμα βασίζεται σε: επενδύσεις, εξαγωγές, καινοτομικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ψηφιακή εκπαίδευση και απορρόφηση ανέργων μέσω προγραμμάτων ενεργητικής απασχόλησης. Βασίζεται στο υψηλής εξειδίκευσης εργατικό

δυναμικό και στις παραγωγικές επενδύσεις σε τομείς με υψηλή εξωστρέφεια, ροπή στην καινοτομία, τις νέες τεχνολογίες, και σε διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα ικανά να εντάξουν τους παραγωγούς τους σε ευρύτερες αλυσίδες αξίας.

Η προσέλκυση επενδύσεων και η τόνωση των εξαγωγών αφορούν πρωτίστως τις μεγάλες επιχειρηματικές μονάδες, ενώ αντίθετα τα κίνητρα για τη καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και την ψηφιακή κατάρτιση σε προγράμματα απασχόλησης αφορούν κυρίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους ανέργους. Η προσέγγιση και προσπάθεια ενεργοποίησης είναι για το σύνολο της οικονομίας ώστε στο προϊόν της ανάπτυξης να συμμετέχει όλη η κοινωνία.

Στρατηγικός στόχος της νέας αναπτυξιακής πολιτικής είναι η προσέλκυση επενδύσεων και η ταχύτερη απορρόφηση της ανεργίας με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, ώστε να ανακοπεί η έξοδος εγκεφάλων από τη χώρα (**braindrain**).

Με έμφαση στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας και των δυναμικών, καινοτόμων και εξωστρεφών μικρομεσαίων επιχειρήσεων η ΕΑΣ επιχειρεί :

- Να προχωρήσουμε σε φορολογικές ελαφρύνσεις, όταν δημιουργηθεί το δημοσιονομικό περιθώριο.
- Να ρυθμιστούν τα ληξιπρόθεσμα ιδιωτικά χρέη με τον **εξωδικαστικό μηχανισμό** για να τονωθεί η ζήτηση.
- Να περιοριστούν τα «**κόκκινα δάνεια**» ώστε να αποδεσμευτεί ρευστότητα από το τραπεζικό σύστημα.
- Να ιδρυθεί και να λειτουργήσει τάχιστα η **Αναπτυξιακή Τράπεζα** προκειμένου να χρηματοδοτήσει με συμβολική κερδοφορία σειρά επενδυτικών σχεδίων κυρίως ΜΜΕ που διαφορετικά θα έμεναν στο ράφι.
- Να εκπαιδεύσει ψηφιακά και να απορροφήσει ανέργους σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα μέσω **προγραμμάτων ενεργητικής απασχόλησης** ενισχύοντας έτσι ζήτηση και προσφορά, και
- Τέλος, να **απλοποιήσει ουσιαστικά τις διαδικασίες σύστασης επιχειρήσεων** και απλοποίησης αδειοδότησης.

Πέρα από τους στόχους, **ο κοινωνικός χαρακτήρας της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής** αποτυπώνεται και στα μέσα που αναπτύσσει όπως είναι:

- η ταχεία απορρόφηση χρηματοδοτικών πόρων από τις EBRD, EIB, κ.α. για κοινωνικές υποδομές, κατάρτιση προσωπικού και τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος,
- η άσκηση πολιτικών κοινωνικής προστασίας και η λήψη μέτρων κοινωνικής αλληλεγγύης (επιδόματα κλπ)

- η θεσμοθέτηση ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της κοινωνικής και συνεταιριστικής οικονομίας,
- ο προσανατολισμός του Αναπτυξιακού Νόμου στις ΜΜΕ με οδηγό την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα, τις συμπράξεις, τις συστάδες και την εξωστρέφεια,
- η παροχή νέων χρηματοδοτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ κυρίως από την ίδρυση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, και τέλος
- η άσκηση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Πρέπει, ωστόσο, η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας να περνά από την ξεχωριστή και ιδιαίτερη ανάπτυξη κάθε περιφέρειας της χώρας. Δεν έχει, δηλαδή, μόνον εθνικό ορίζοντα και σχεδιασμό αλλά βασίζεται στην περιφερειακή εξειδίκευση και προγραμματισμό.

Αυτό σημαίνει πως η Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης οφείλει να προσαρμόζεται και να εξειδικεύεται κάθε φορά ανά περιφέρεια και περιοχή αναλόγως των τοπικών αναγκών και δυνατοτήτων.

Και το καθήκον αυτό δεν αφορά μόνον το υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, ή κάποιο διυπουργικό όργανο, αλλά τους ίδιους τους κοινωνικούς και επαγγελματικούς φορείς της περιοχής οι οποίοι ως άμεσοι γνώστες των προβλημάτων και σε συνεργασία με τα αρμόδια όργανα των Δήμων, της Περιφέρειας και της Πολιτείας θα προτείνουν κατάλληλες και εφικτές οικονομικά λύσεις για την αντιμετώπισή τους. Αποτελεί, δηλαδή, ένα δύσκολο έργο το οποίο μόνον με την κινητοποίηση των ζωντανών δυνάμεων της ίδιας της τοπικής κοινωνίας μπορεί να επιτύχει.

Αλλά για να μην μιλάμε αφηρημένα, ας δούμε περιληπτικά την περίπτωση της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Οι παραγωγικές δυνάμεις της Περιφέρειας με τη βοήθεια των κυβερνητικών προγραμμάτων κατόρθωσαν μέσα σε ένα χρόνο να μειώσουν το ποσοστό ανεργίας από 25% το β' τρίμηνο 2016 σε 20% το β' τρίμηνο 2017, περισσότερο από κάθε άλλη ελληνική περιφέρεια με αποτέλεσμα από εκεί που η Θεσσαλία επιβαρύνονταν με ανεργία υψηλότερη του μέσου εθνικού όρου, τώρα να η ανεργία της να είναι χαμηλότερη.

Αυτό σημαίνει πως η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιδρά στην κρίση με έναν δυναμισμό ο οποίος αποτυπώνεται πχ και στην αξιοποίηση του νέου **Αναπτυξιακού Νόμου**, καθώς το επενδυτικό ενδιαφέρον εστιάζεται στις μεγάλες κυρίως επιχειρήσεις και στους δύο σημαντικότερους κλάδους της Περιφέρειας που είναι η αγροδιατροφή και η βιομηχανία, με έμφαση στη μεταποίηση ενώ ο τουρισμός και οι υπηρεσίες παίζουν δευτερεύοντα επενδυτικό ρόλο.

Συγκεκριμένα, η Θεσσαλία συγκεντρώνει 55 αιτήσεις οι οποίες αντιστοιχούν στο 7,1% των αιτήσεων της επικράτειας με **συνολικό Π/Υ που ξεπερνά τα € 134 εκ.** (ποσοστό 6,7% της εθνικής επίδοσης).

Σε ότι αφορά στον κλάδο της **Αγροδιατροφής**, δεσπόζει τόσο σε πλήθος αιτήσεων όσο και σε Π/Υ. Ενδεικτικά, μία στις δύο αιτήσεις της Περιφέρειας αφορούν στον κλάδο της Αγροδιατροφής, με Π/Υ να αγγίζει το 42% του συνολικού Π/Υ της Περιφέρειας. Από το σύνολο των αιτήσεων στον κλάδο της Αγροδιατροφής, οι 13 αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή ενώ οι υπόλοιπες σχετίζονται με μεταποιητικές δραστηριότητες.

Ο κλάδος της **Βιομηχανίας** αριθμεί 17 αιτήσεις, με τις 16 να συγκεντρώνονται στους νομούς Μαγνησίας και Λάρισας. Οι σημαντικότερες επενδύσεις με ύψος πάνω από 6 εκατ. αφορούν σε δομικά υλικά, ιατροφαρμακευτικά είδη και αμυντική βιομηχανία.

Επίσης, καταγράφονται 3 αιτήσεις στον κλάδο των **Υπηρεσιών** με συνολικό Π/Υ € 3,6 εκ. εστιασμένες στους κλάδους των logistics, ΤΠΕ και πολιτισμού (δραστηριότητες μουσείου).

Τέλος, στον κλάδο του **Τουρισμού** όλες οι αιτήσεις αφορούν αποκλειστικά σε ξενοδοχειακές μονάδες. Η πλειοψηφία τους χωροθετείται στο Νομό Μαγνησίας και πιο συγκεκριμένα στη νήσο Σκιάθο και στο Πήλιο. Μία (1) επένδυση υπερβαίνει τα € 11 εκατ. Π/Υ ενώ όλες οι υπόλοιπες κυμαίνονται τα 3 εκατ. ευρώ.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην **επέκταση δυναμικότητας** ενώ παράλληλα μεγάλη είναι και η **δημιουργία νέων μονάδων** εμφανίζει αυξημένα ποσοστά σε επίπεδο πλήθους αλλά μειωμένα σε επίπεδο Π/Υ.

Σε ότι αφορά στο **μέγεθος των επιχειρήσεων**, ενδιαφέρον παρουσιάζεται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν σημαντική παρουσία σε πλήθος αιτήσεων. Το 18% του Π/Υ της Περιφέρειας αντιστοιχεί στις πολύ μικρές επιχειρήσεις όταν ο εθνικός μέσος όρος είναι περίπου 25%. Αντίθετα, ισχυρή δυναμική εμφανίζουν οι μεγάλες επιχειρήσεις αφού οι επιδόσεις τους είναι σχεδόν διπλάσιες από τις αντίστοιχες στην Επικράτεια, και σε συμμετοχή αιτήσεων και σε ύψος Π/Υ.

Ωστόσο, η μεγάλη χρηματοδοτική στήριξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας προέρχεται από τα διάφορα **επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ** τα οποία αντλούν πόρους από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ κυρίως.

Τέλος, στο ΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020 προβλέπονται **δράσεις Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης** που αφορούν σε:

- Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) με χρηματοδότηση 1,4 εκ. ευρώ από το ΕΤΠΑ και 8,8 εκ. ευρώ από το ΕΚΤ
- Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) με χρηματοδότηση 18,1 εκ. ευρώ από το ΕΤΠΑ και 8,8 εκ. ευρώ από το ΕΚΤ

- Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) με χρηματοδότηση 36,5 εκ. ευρώ από το ΕΤΠΑ και 1,0 εκ. ευρώ από το ΕΚΤ

Μέχρι σήμερα έχει ενεργοποιηθεί η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.

Όλα τα χρηματοδοτικά προγράμματα και πολιτικές στήριξης, που προσφέρονται στη Περιφέρεια της Θεσσαλίας, ωστόσο, δεν επαρκούν για την επενδυτική άνοιξη και την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της τοπικής οικονομίας, αλλά χρειάζονται τις δυνάμεις της περιφέρειας Θεσσαλίας να αναλάβουν την αναγκαία δράση για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού τους, την προσέλκυση επενδύσεων και τον μετασχηματισμό της περιφερειακής οικονομίας.

Η Θεσσαλία παρουσιάζει αναμφισβήτητη προνομιακή γεωγραφική θέση καθότι βρίσκεται στο μέσον της χώρας συνδέοντας όλες τις άλλες περιφέρειες και με επίκεντρο τον Νομό Λάρισας αποτελεί τον σιτοβολώνα της Ελλάδας. Το γεγονός αυτό μπορεί να δημιουργήσει πλεονέκτημα στη ροή των αγροτικών προϊόντων και υπηρεσιών προς τις λοιπές περιφέρειες αλλά και τις γειτονικές χώρες.

Η ευνοϊκή τουριστική συγκυρία εξωθεί ένα ισχυρό τουριστικό ρεύμα από την Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τη Ρωσία προς την Ελλάδα αξιοποιώντας τα ορεινά και θαλάσσια αξιοθέατα της.

Για την Θεσσαλία οι δυνατότητες του πρωτογενούς τομέα, της αγροδιατροφικής βιομηχανίας και του τουρισμού είναι σημαντικές και πρέπει να αξιοποιηθούν τόσο με ποσοτικούς όσο και με ποιοτικούς όρους.

Η Θεσσαλία έχει όλα τα περιθώρια να προσελκύσει επενδύσεις και να μετασχηματίσει τη μεταποίηση χαμηλής γνώσης αξιοποιώντας τη γνώση και τις υποδομές της περιοχής, ώστε να καταστεί σημαντικό αγροτοβιομηχανικό κέντρο και τουριστικό θέρετρο για την ευρύτερη περιοχή.

Και στην προσπάθεια της αυτή θα έχει την αμέριστη συμπαράσταση και ενίσχυση της Πολιτείας.

Σας ευχαριστώ